

APERITIEF

www.tiff.ro

Publicație oficială a TIFF | #07 | 14-15 English pages
Joi | 29 iulie | 2021
ISSN 2784 - 3149, ISSN-L 2784 - 3149

BANCA TRANSILVANIA®

Sergei Polunin

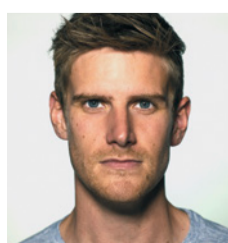
UN ARTIST DE GENIU LA TIFF.20

Celebrul artist Sergei Polunin, considerat cel mai talentat dansator al generației sale, participă astăzi și mâine la trei evenimente de neratat: o sesiune de discuții cu Cătălin Ștefănescu, un spectacol unic la castelul de la Bonțida și o întâlnire cu fanii după proiecția documentarului *Dancer*.

»**Pagina 2**

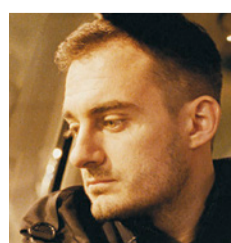
! IMPORTANT!

Astăzi, după ora 12.00, se mai pun bilete în vânzare, în sectoarele A, B și C, la spectacolul *Up, Close and Personal*, de la Bonțida. Accesul la eveniment se face de la ora 19.00.

Harry Macqueen, la Cluj

Cunoscutul actor și regizor va fi prezent la proiecția filmului *Supernova*, de la ora 21:00, la Casa de Cultură a Studenților. »**Pagina 16**

Radiografie a filmului românesc

Cele mai interesante lungmetraje românești dintre cele 45 de pelicule autohtone prezente la TIFF.20. »**Pagina 4**

Întregalde

Filmul lui Radu Muntean ajunge la TIFF direct de la Cannes, unde a fost inclus în Quinzaine des Réalisateurs.

»**Paginile 9 și 10**

INFORMAȚII BILETE

VÂNZAREA BILETELOR:

ON-LINE pe tiff.eventbook.ro și prin aplicația mobilă a festivalului, **TIFF 2021**. Biletele cumpărate on-line sau prin aplicație se supun aceluiași reguli din politica festivalului.

DE LA CASIERIILE TIFF, începând de luni, 19 iulie 2021:

Cinema FLORIN PIERSIC, Piața Mihai Viteazul, nr. 11

Cinema VICTORIA, B-dul Eroilor, nr. 51

iar din 23 iulie în **Piața Unirii**:

Luni, 19 iulie – joi, 22 iulie: 11:00 – 19:00;

Vineri, 23 iulie – duminică, 1 august: 09:00 – 23:00.

ATENȚIE!

Recomandăm procurarea biletelor online. Vor exista doar trei puncte de vânzare a biletelor, la Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria și în Piața Unirii, ce vor fi deschise pe toată perioada de desfășurare a festivalului, conform programului de mai sus. Toți posesorii de acreditări trebuie să își procure bilete cu valoare zero de la casierile festivalului sau de pe tiff.eventbook.ro.

PREȚURILE BILETELOR

- **Bilet de intrare unic** (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: 20 lei.
- **Bilet matineu** (valabil pentru proiecțiile din intervalul orar 09:00 – 14:00): 15 lei
- **Bilet pentru proiecțiile în aer liber:** 15 lei
- **Bilet pentru proiecțiile din cadrul EducaTIFF:** 15 lei
- **Bilet pentru proiecțiile de la Cinema Mărăști și Cinema Dacia:** 15 lei
- **Bilet pentru Gala de deschidere:** 50 lei*
- **Bilet pentru Ceremonia de închidere:** 50 lei*
- **Bilet pentru Concerte, cine-concerte:** 30 lei*
- **Bilet pentru cine-concert: MUM plays Menschen am Sonntag** (Islanda), în cadrul Weekend la Castel: 50 lei*
- **Bilet pentru proiecțiile Film Food:** 150 lei*
- **Bilet pentru evenimentul special Sergei Polunin:** Up, Close and Personal: Categoria A – 300 lei*, Categoria B – 200 lei*, Categoria C – 125 lei*

POLITICA DE ACCES:

Accesul la eveniment se face prin scanarea biletului, printat sau electronic, de pe dispozitivele mobile. Accesul este posibil doar pe baza unui bilet valabil la proiecția respectivă (exceptând copiii sub 3 ani, care nu ocupă un loc individual). Cu 5 minute înaintea începerii oricărei proiecții, se va permite intrarea în sală a deținătorilor de acreditări TIFF care nu au reușit să își procure BILETE DE INTRARE, cu condiția să existe locuri libere în sală. Locurile în sală sunt garantate până cu 5 minute înainte de proiecție. De asemenea, după începerea proiecției, accesul în sală este interzis! Filmele din cadrul festivalului pot conține scene de sex, violență sau limbaj licențios, astfel că vă recomandăm să verificați descrierea acestora din programul oficial înainte de a cumpăra biletele. Accesul cu animale de companie este interzis.

ATENȚIE!

Accesul spectatorilor la proiecțiile de film se va face cu obligativitatea purtării măștii pe toată durata evenimentului, conform Hotărârii de Guvern nr. 29 din 14.05.2021.

În cadrul evenimentului special Sergei Polunin: Up, Close and Personal, va fi permis doar accesul persoanelor vaccinate împotriva SARS-CoV-2 pentru care au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare, a celor care prezintă rezultatul negativ al unui test RT-PCR nu mai vechi de 72 de ore și al persoanelor care prezintă rezultatul negativ certificat de o unitate medicală al unui test antigen rapid nu mai vechi de 24 de ore înaintea începerii evenimentului.

ÎN CAZ DE PLOAIE:

Biletele cumpărate pentru proiecțiile care se mută în interior își păstrează valabilitatea. Proiecția zilnică a filmului din PIAȚA UNIRII OPEN AIR, ora 21.45, va avea loc în aceeași seară la Casa de Cultură a Studenților, de la ora 23.00. Proiecția zilnică a filmului din IULIUS PARK OPEN AIR va avea loc în aceeași seară la Cinema Mărăști, de la ora 22.30. Proiecția zilnică a filmului de la USAMV, ora 21.45, va avea loc în aceeași seară la Cinema Florin Piersic, de la ora 23.00. Proiecția zilnică a filmului de la UBB Open Air, ora 22.00, va avea loc în aceeași seară la Cercul Militar, de la ora 23.00. Proiecția zilnică a filmului de la CETĂȚUIE OPEN AIR, ora 21.45, va avea loc în aceeași seară la Cinema Dacia - ora 23.00.

ANULARE BILETE ȘI RAMBURSARE BANI

Biletele achiziționate nu pot fi anulate sau schimbate. Se returnează contravaloarea biletelor doar în cazul în care proiecția este anulată în avans din motive tehnice, condiții meteorologice nefavorabile sau alte cazuri de forță majoră. Urmăriți site-ul oficial al festivalului tiff.ro, respectiv tiff.eventbook.ro.

APERITIFF

Redactor-șef:	Emanuela Susanu
Remus Florescu	Bianca Isofache
Redactor-șef adjunct:	Maria Bega
Tudor Știrbu	Paul Athes
Redactori:	Oana Balaci
Ion Indolean	Graphic design:
Cristi Mărculescu	Carmen Gociu
Anca Grădinaru	Vasilie Pipas
Laurențiu Paraschiv	Maria Rus
Crăița Nanu	Tehnoredactare:
Diana Smeu	Tyro Digital Foundry SRL
Emă Onofrei	
Ruxandra Predescu	Tipărit la: Garamond

Sergei Polunin, în premieră în România

Celebrul artist Sergei Polunin, considerat cel mai talentat dansator al generației sale, participă astăzi și mâine la trei evenimente de neratat, care îmbină cu grație dansul și cinema-ul.

Starul internațional Sergei Polunin vine pentru prima dată în România, la TIFF.20. Acesta va fi prezent, astăzi, începând cu ora 12:00, la Hotel DoubleTree by Hilton, pentru a participa la o discuție cu jurnalistul Cătălin Ștefănescu. De asemenea, celebrul artist va răspunde întrebărilor și curiozităților publicului prezent la eveniment. Accesul va fi gratuit, în limita locurilor disponibile.

În seara zilei de joi, Polunin va dansa în cadrul unui spectacol organizat la Castelul Bánffy din Bonțida. Show-ul se numește *Up, Close and Personal* și va debuta, de la 20.30, cu proiecția *Bolero*, un performan-

ce coregrafic în care capodopera lui Ravel capătă o nouă dimensiune prin mișcărilor renumitului dansator, amplificate de efectele vizuale realizate de artistul Teun van der Zalm. Ross Freddie Ray semnează conceptul și coregrafia spectacolului. Seara va continua cu *Sacré*, un spectacol bazat pe Ritualul primăverii, al lui Igor Stravinski, și inspirat din stilul dansatorului Vaslav Nijinski, în viziunea coregrafică a artistei japoneze Yuka Oishi. La final, Sergei Polunin va participa la o discuție cu publicul și va oferi detalii din culisele parcursului său artistic. Din cauza condițiilor meteo nefavorabile care nu au permis aterizarea în

Cine este Sergei Polunin

Născut în 1989 în Ucraina, Sergei Polunin a devenit, la vârsta de 19 ani, cel mai tânăr prim-balerin din istoria London Royal Ballet. Apreciat pentru geniul artistic, tehnica fenomenală și prezența scenică hipnotizantă, artistul s-a remarcat pe marile scene ale lumii, se precizează în comunicat.

A dansat pe scena Teatrului Balșoi din Moscova, la Scala din Milano, Teatrul Stanislavski, Opera Națională din Paris, iar în prezent este invitat permanent al The Bavarian State Ballet din Munchen și călătorește în jurul lumii cu spectacolele produse de Polunin Ink, compania de dans pe care a fondat-o.

Sergei Polunin s-a remarcat, în ultimii ani, și în lumea filmului, în producții precum *Murder on the Orient Express* (r. Kenneth Branagh), *Red Sparrow* (r. Francis Lawrence) sau *The White Crow* (r. Ralph Fiennes).

Cluj-Napoca a aeronavei în care se afla Sergei Polunin, acesta nu a participat, miercuri seară, la proiecția documentarului *Dancer*, programată la ora 19:00, la Casa de Cultură a Studenților. Posesorii de bilete care nu au fost miercuri la proiecție, vor putea să vadă documentarul vineri, 30 iulie, de la ora 16:00, la Casa de Cultură a Studenților, în baza aceluiași bilet. Biletul achiziționat poate fi folosit doar la una dintre cele două proiecții. Cei care au folosit biletul miercuri vor putea participa totuși, vineri, la discuțiile cu Sergei Polunin de la finalul filmului.

Proiecția filmului *Suzanna Andler*, programată inițial la vineri, la CCS, de la ora 16:00, se reprogamează duminică, 1 august, la Cercul Militar, ora 13:15.

Spectacolul *Up close and personal* va putea fi văzut, astăzi, de la 20.30, la Castelul Bánffy din Bonțida. Documentarul *Dancer*, în prezența lui Polunin, va putea fi văzut, vineri, de la 16.00, la Casa de Cultură a Studenților.

Diana Smeu

Care e filmul tău preferat cu și despre muzică sau dans și de ce?

E greu să numesc un film preferat, pentru că în principiu nu cred că poate exista un singur preferat. Un film îți place pentru atmosferă, altul pentru poveste, unul are imagini spectaculoase. Dar dacă ar fi să fac o recomandare de musical, acela ar fi „Hamilton”, de la Disney+. E de fapt o înregistrare a producției Broadway cu același nume, o adaptare după biografia lui Alexander Hamilton de Ron Chernow. Am iubit filmul ăsta pentru muzică în primul rând, dar și pentru perspectiva fresh asupra istoriei. Povestea este spusă pe ritmuri de rap, jazz, pop și R&B, iar actorii care joacă rolurile părinților fondatori ai Americii provin din comunități minoritare. Hamilton este o experiență în sine: te invită să pătrunzi în universul pe care îl crează și te ține cu sufletul la gură pentru toate cele 160 de minute: este vibrant, energic, revoluționar chiar; iar muzica este un deliciu.

Denisia Susanu, 27 de ani

Filmul meu preferat cu dansatori este Step Up, pentru că mi se pare că arată iubirea față de dans, în general, pentru toate vârstele, și este foarte potrivit pentru oricine vrea să îl vadă.

Victor Mureșan, 20 de ani

Cred că l-aș aminti aici pe Jim Jarmusch. Muzica are un rol important în toate filmele lui. Chiar și dansul. În „Permanent Vacation” este o scenă mișto în care actorul principal dansează pe muzica lui Earl Bostic.

Bogdan Georgescu, 23 de ani

Ross McCaw, coregraful lui Sergei Polunin: „La 26 de ani, am jobul de vis!”

Cetățean britanic, Ross McCaw a ales România ca reședință și s-a stabilit la București. La TIFF este alături de celebrul dansator ucrainean Sergei Polunin, cu care lucrează de trei ani, se bucură de festival și de ce se-ntâmplă în jurul evenimentului de la Cluj.

În interviul acordat AperiTIFF, Ross McCaw mărturisește că n-a vrut să devină dansator, ci fotbalist, descrie prima întâlnire cu Sergei Polunin și își spune părerea despre România. Dar mai multe, în interviul de mai jos.

AperiTIFF: Dansezi din copilărie, dar cum ai ajuns să fii pasionat de asta de la o vârstă așa de fragedă?

Ross McCaw: Ca să fiu cinstit, n-a fost niciodată asta pasiunea mea, ci fotbalul – asta a fost mereu visul meu. Dar pe urmă am ajuns la o școală de balet și m-am îndrăgostit de dans.

Dar cum ai ajuns, tu, pasionat de fotbal, la o școală de balet?

Mama mea e profesoară de balet, așa că m-a luat cu ea la școală. N-a fost la impuse, dar oricum eram atras cumva de stilul ăsta de viață, de actorie, doar că știam clar că nu am disciplina necesară pentru a fi balerin. Mă plictiseam ușor și, în plus, e foarte mult de muncă, exerciții zilnice și tot așa.

Nu că la fotbal ar lipsi disciplina...

Nu lipsește, dar acolo te mai descurci, ești într-o echipă, poți să ai o zi mai proastă. Oricum, am rămas la balet.

Ce vârstă aveai când ai început, de fapt?

Vreo doi ani, cred că atunci am intrat prima dată într-o sală de dans. Balet clasic, dans modern, ba chiar și cântat uneori, chestii din astea de copii. Am rămas în povestea asta cu dansatul douăzeci și ceva de ani și pe urmă m-am oprit.

De ce te-ai oprit?

Principalul motiv a fost că aveam trac. Îmi era aproape groază să intru pe scenă. Mai erau și accidentările și, în final, trebuie să admit că, desi pasionat de dans, și încă sunt așa, scena nu m-a atras niciodată cu adevărat. Prefer coregrafia, regia, crearea de spectacole.

Scena, dar în spatele ei.

Exact! Prefer să le spun eu altora ce să facă, în loc să-mi spună ei ce să fac!

Care a fost prima ta coregrafie?

Fraudulent Smile.

Prima și cu foarte mult succes, chiar!

Da, se descurcă bine spectacolul ăsta, am călătorit în jurul lumii cu el, a avut mai multe montări.

Cum ai început să lucrezi cu Sergei Polunin?

Prin Johan Kobborg. El ne-a prezentat, la Londra, după ce am plecat de la Opera din București. Eram în UK, nu prea știam ce urmează să fac, știam doar că nu mai

Foto: Răzvan Căcoveanu

vreau să dansez, ci să fac coregrafie. Predam la o școală și, în același timp, încercam să-mi aflu drumul. Într-o manieră foarte generoasă, Johan m-a prezentat lui Serghei... De fapt, e chiar o poveste amuzantă asta. Eram acasă, pe canapea, într-o seară, și am primit un apel pe WhatsApp, de la un număr necunoscut, și scria acolo, pe ecran, sugerat de rețea, cred, „Poate fi Sergei Polunin”, iar eu îmi ziceam: „Ce naiba! E o glumă!”, așa că am ignorat apele. Apoi am sunat niște prieteni pe care-i credeam în stare de așa o poantă și au negat, așa că atunci când a sunat din nou am răspuns, doar ca să văd cine e. „Hey, Ross. It's Sergei Polunin”. Pe urmă am vorbit cu Johan și l-am întrebat dacă el a făcut asta și mi-a confirmat. M-am dus la Londra, m-am întâlnit cu Sergei și aia a fost, de trei ani lucrăm împreună.

Atunci când lucrezi la o nouă coregrafie, pornești de la mișcare, ceva abstract, sau dansatorul e inspirația?

Mereu încep cu povestea, am nevoie de un narativ. Când lucrez cu Sergei, sigur, mă gândesc la o poveste care îl include, caut ceva în care el să poată fi personajul central.

Lucreți împreună la acest narativ?

Nu, lucrez singur.

Care e cea mai recentă poveste?

Scufița roșie, iar el e pădurarul. Johan e lupul, iar Sergei e pădurarul. Am rescris un pic povestea, e mai gotică, mai înfricoșătoare, diferită. Deci cam așa lucrez. Mă uit la poveste, identific personajele și îl rescriu pe cel interpretat de Sergei în așa fel încât să fie așezat în centrul narațiunii. E ușor de lucrat cu el pentru că tot timpul își intră foarte ușor în rol.

Cred că e și despre încredere, nu?

Absolut. Eu am încredere că el face tot ce ține de el, și e reciproc. Nu cred că am putea lucra fără acest nivel de încredere și sunt foarte norocos să fi lucrat așa cu el de la bun început.

Deci ai povestea, personajele. Cât din dansul pe care îl creezi ține cont de unicitatea și măiestria fiecărui dansator în parte?

Țin cont de asta, deși e greu până faci distribuția. Dar e important, pentru că dacă forțezi dansatorii să facă mișcări care nu le sunt la îndemână... asta nu arată bine pe scenă și se vede că nu se simt bine. Vrei să se simtă bine.

Care e cea mai dificilă parte a muncii tale?

Faptul că începi cu o idee și rezultatul final nu arată mereu așa cum ți-ai imaginat. Din motive de buget, de distribuție sau alte motive, uneori începi producția cu o idee fantastică în minte iar spectacolul nu ajunge să fie fix așa cum l-ai gândit.

Și cea mai fascinantă parte?

Avem parte de multe călătorii prin toată lumea și lucrez cu niște oameni excepționali, e jobul de vis. Am 26 de ani și deja am jobul de vis, n-aș putea cere mai mult de-atât! Sigur, asta nu înseamnă o plafoană, dar chiar sunt foarte recunoscători pentru ce am și ce trăiesc acum.

Tu locuiești în România de ceva vreme. Ai găsit aici inspirație pentru poveștile spectacolelor tale, poate ceva prin miturile și legendele românești?

De fapt, chiar da, am găsit. Am cunoscut acest muzician uluitor, Bogdan Mihai Simion, și-mi doresc foarte mult să construiesc ceva în direcția asta, poate pornind de la muzica din diverse regiuni și momente, încă nu e ceva cristalizat. Și, sigur, în ultimul an și ceva, planurile nu prea au fost posibile. Dar sper că în următoarele luni să putem relua munca și chiar cu niște rezultate concrete. Iubesc România și muzica de aici.

Cum se desfășoară munca ta cu Sergei? Tu aici, el peste tot prin lume?

El locuiește la Moscova, iar în ultimul an și jumătate am lucrat mai mult online, desigur, nu prea am călătorit. Însă după TIFF vom merge la Dresda pentru repetiții, iar apoi în Serbia. Începem din nou călătoriile.

La ce lucrați acum, dacă poți să-mi spui?

Îți spun. Se numește Metanoia, are la bază *Infernul* lui Dante. Trei coregrafi, trei muzicieni, trei scenografi, trei părți: *Infernul*, *Paradisul* și *Purgatoriul*.

Care e partea ta?

Infernul. Am primit-o pe cea amuzantă.

Cum ți se pare TIFF? Ești prima dată aici?

În Cluj nu, dar la festival, da. Oh, îmi place foarte mult, am fost deja la Castel (Bonțida - n.r.), și abia aștept să văd niște filme. Mi-am notat neapărat să văd *Wild Romania*.

Facem un exercițiu de imaginație? Dacă ar fi să alegi un dansator din toată istoria dansului pentru care să faci coregrafie. Cine ar fi?

Oooh, asta e o întrebare foarte grea, trebuie să mă gândesc puțin... Cred că pare o alegere evidentă, dar, da, ar fi Baryshnikov. Iar celălalt, dacă îmi e permisă o a doua alegere, sigur neobișnuită, poate chiar ciudată, ar fi Wayne Sleep, un fost prim balerin la Royal Ballet. E și aici o poveste, pentru că a fost primul balerin pe care l-am văzut vreodată dansând, într-un video. Și, fără să fie cel mai bun dansator din lume, cred că s-ar potrivi foarte bine cu coregrafia mea, mai ales părțile mai ieșite din comun.

Ruxandra Predescu

Nu arunca biletul TIFF. În fiecare seară poți câștiga abonamente TIFF Unlimited

Câștigă abonamente TIFF Unlimited cu biletele de festival. În fiecare seară, la proiecția din Piața Unirii, tragem la sorți 10 numere de pe biletele de intrare. Cei selectați vor primi 10 abonamente de o luna la TIFF Unlimited, platforma de streaming video a TIFF. Cum intri în concurs? Trebuie să-ți cumperi bilete la proiecțiile din Piața Unirii cu 24 de ore înainte de ora la care este programat filmul. Numerele sunt trase la sorți pe site-ul <https://www.tragerilasorti.ro>. Câștigătorii pot intra în posesia voucherelor din ziua următoare celei în care a avut loc proiecția, prezentând biletul cu codul câștigător la biroul de ticketing din Piața Unirii, în fiecare zi între 9:00 și 23:00. Împreună cu voucherul de abonament, vor primi instrucțiunile de activare.

Cele 10 bilete câștigătoare din seara de miercuri sunt:
7276812687; 4049429011; 8560837879; 5435719172; 9854276943;
5327012425; 6095062335; 4155096071; 7726315357; 4463232483

Ce (mai) poate filmul românesc

Într-un an cu un număr record de premiere, la două zile de la afișarea rezultatelor CNC și într-o ediție de TIFF cu număr record de filme românești, lucrurile par optime. Numeric vorbind stăm bine: avem și filme plimbate și premiate prin festivaluri, ce mai rămâne de făcut este o trecere rapidă în revistă a noutăților din acest an.

Două prezențe românești curajoase în competiție: *Neidentificat*, cu curajul lui Bogdan George Apetri de-a face thriller și *Câmp de maci*, cu curajul lui Eugen Jebeleanu de-a ieși din manierismele filmelor implicate militant și de-a face un film tensionat și optimist despre oameni.

Dacă am zis de curaj să vorbim și de bun-simț. Filmele românești destinate publicului, mai ales dacă sunt comedii, sunt din ce în ce mai necesare. Existența lor dovedește că nu toată bula cinească ignoră spectatorul român în defavoarea circuitelor festivaliere. *#dogpoopgirl* și *Complet necunoscuți* vin din direcții extrem de diferite (umor cringe cu surse într-un fapt divers corean, respectiv co-

medie tăioasă de moravuri ale clasei de mijloc preluată de la italieni) și funcționează impecabil și pe hârtie și pe ecran și în ceea ce privește reacțiile publicului. Tot pe aici, între curaj (de-a produce avalanșe) și bunul-simț de-a face filme pentru spectator există *Tata mută munții*, producția cu alură de blockbuster a lui Daniel Sandu.

Anii trecuți, tinerimea mergătoare la mall a demonstrat că este un public masiv cumpărând un număr redutabil de bilete pentru *5 Gang: Un alt fel de Crăciun* (Matei Dima). Nu avem filme pentru tineret, dar avem destul filme cu tineret în ediția 20 de TIFF: *Otto barbarul* (Ruxandra Ghițescu) și *Mia își ratează*

răzbunarea (Bogdan Theodor Olteanu) și *Blană-bombă* (Claudiu Mitcu).

Stăm bine și la documentar, măcar avem de toate și soluții narrative se găsesc destule pentru cele mai variate subiecte. De la colajele de poze contrafăcute pentru a ilustra o poveste reală cu spioni din Al Doilea Război Mondial din *Spioni de ocazie* (Oana Giurgiu) până la *Swamp City* (Ovidiu Zimcea & Bogdan Puslenghea), filmul despre scena underground 90-istă timișoreană care abordează arhivele video într-o manieră convențională, avem de toate.

De premii și selecții prin festivaluri pot să zic, dar nu suntem la olimpiadă și deja la filme stăm mai bine decât la sport. *Câmp de maci* vine cu 6 premii și 13 selecții, filmele cu tineret s-au proiectat prin varii festivaluri, de la Varșovia până la Sarajevo, avem și premiera națională a lui *Întregalde* cu care Radu Muntean vine direct de la Cannes, unde a fost inclus în Quinzaine des Réalisateurs. Și zilele filmului românesc abia au început.

Cristi Mărculescu

Omul cu umbra

Documentarul lui Dragoș Hanciu este în multe feluri. Este un film-portret al șefului laboratorului foto din facultatea de film bucureșteană. Gheorghe Blondă, zis Jorg, bătrânel, slobod la gură, profesionist amabil, amic al studențimii și mereu dispus să ajute. Este o bucată din ceva mai mare: instituția UNATC-ului, hățișul ei administrativ și momentul inevitabil în care, măcar tehnologic, progresul vine peste ea. Scurt pe doi, odată cu renunțarea la filmele studențești pe peliculă este vizat și laboratorul foto. Studenții fac petiții, Jorg face o cerere, dar lucrurile sunt complicate.

Debutul în lungmetraj al lui Hanciu confirmă un talent cert și niște domenii de interes constante: bătrânețea și o perspectivă care vine odată cu ea asupra celor

lumești. Nu musai înțeleaptă, nu musai acidă, dar puțin prezentată cu onestitatea pe care o cere subiectul. Hanciu își asumă că nu-i doar „fly on the wall” și conduce ocazional discuțiile despre viață și fotografie, UNATC și birocrație.

Omul cu umbra este un film empatic care nu-și refuză poeziile accidentale, momentele de haz și puseele de necaz. Nu-și refuză nici un diluat frison mistic, inserat din poigne. De fapt și de drept, o fi el documentar, dar filmul despre Jorg este și un buddy movie, sincer și atipic.

Omul cu umbra (2021), regia Dragoș Hanciu, cu Gheorghe Blondă, Dragoș Hanciu. Filmul rulează astăzi, de la 22:00, la UBB Open Air și sâmbătă, de la 10.30, la cinema Victoria.

Cristi Mărculescu

PIAȚA UNIRII

Tigri

Nu-i greu să joci fotbal, dar e foarte greu să ajungi jucător de fotbal la unul dintre cluburile de top. Martin are ocazia mult visată de mii de fotbaliști juniori de-a fi inclus în echipa de tineret de la Internazionale Milano. Succesul asta vine cu niște stres, ceva sacrificii și puhoai de bani. Pe regizorul Sandahl îl preocupă în egală măsură sportul dar și drama cu tineret. Dincolo de antrenamente, rivalități de vestiar, mașini scumpe și-o gagică fotomodel în viața lui Martin nu există loc pentru altceva. Ar trebui să fie suficient, mai ales că nici colegii lui nu sunt în vreun fel avantajați în fața talentului nativ al lui Martin pentru dat cu piciorul în minge.

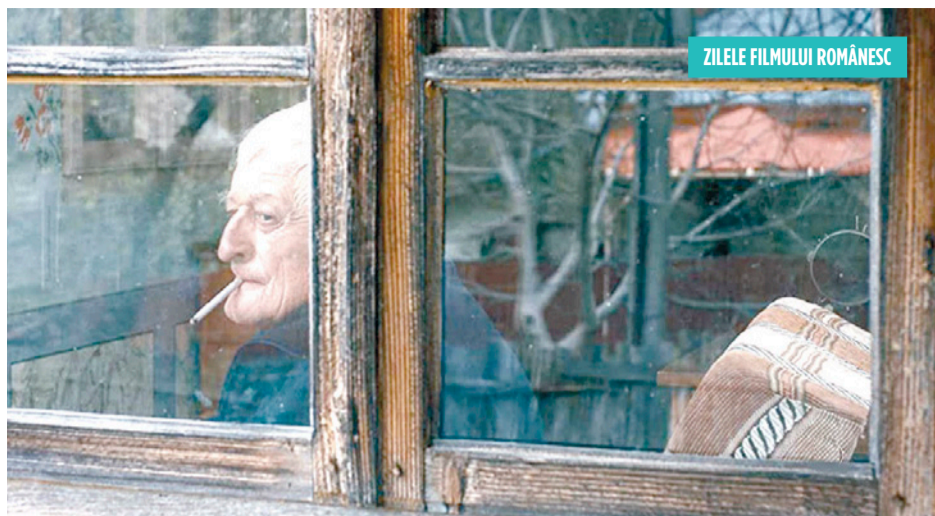
Perfecționist, nu musai sociabil, dar nici antisocial, personajul pe care-l joacă foarte nuanțat și convingător Erik Engel

reprezintă o întreagă clasă de tineri, nu musai fotbaliști, care sunt conduși către performanțe sportive. Există prețuri de plătit pentru orice performanță, iar Martin se vede din ce în ce mai aproape de un colaps nervos. Cum zilele astea, mai multe sportive de top abandonează competițiile internaționale pe motiv de stres, *Tigri* ilustrează foarte onest presiunile și stresul care-i exclud pe cei mai emotivi din sporturile de performanță.

Povestea fotbalistului Martin Bengtsson a fost scrisă chiar de el, într-o carte (*I skuggan av San Siro* sau *În umbra lui San Siro*) pe care Ronnie Sandahl adaptat-o pentru *Tigri*.

Tigri/Tigrar (Suedia, 2020), regia: Ronnie Sandahl; cu Erik Enge, Frida Gustavsson, Johannes Kuhnke, Maurizio Lombardi, Alfred Enoch, Liv Mjones. Pelicula poate fi văzută astăzi, de la 21:45, în Piața Unirii Open Air.

Cristi Mărculescu

ZILELE FILMULUI ROMÂNESC

După 40 de zile și nimic nu s-a schimbat

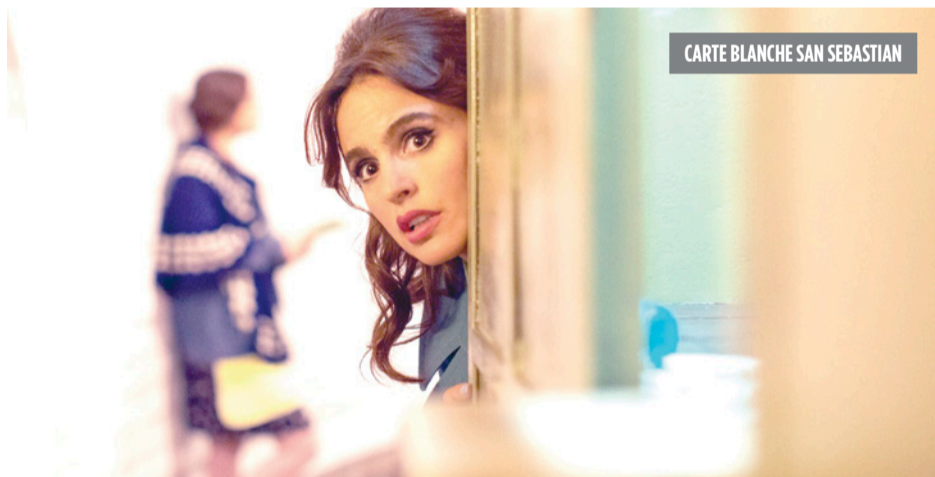
Povestea începe la parastasul de 40 de zile al soției lui Emil (Mircea Andreescu), Smaranda. Titi (Valer Dellakeza), prietenul de o viață al lui Emil, este profund mișcat de moartea ei. Fiecare zi e un chin pentru Titi, iar Emil începe să creadă că i se apropie sfârșitul. Face tot ce îi stă în putință să își salveze amicul. Nu doar că eforturile se dovedesc a fi în zadar, dar și Smaranda pare că se întoarce printre ei pentru a complica situația. Un întreg amalgam de stereotipuri se declanșează, împreună cu jocul ironic continuu al antitezei noroc-ghinion, moarte-viață.

În cel de-al patrulea lungmetraj al lui Andrei Gruzniczki, credința devine o sursă de confort, dar și de conflict pentru o prietenie sensibilă, legată între doi domni vârstnici. Povestea e plasată într-un cătun rural îndochinat în strânsori religioase și superstiții vechi. Convingătoare dramatic

și atractivă la nivel vizual, ce construiește tradiții și îl plasează pe Emil undeva în afara societății; el devine un simplu *outsider*, un anti-erou al comunității din care face parte. Spiritul civic îl ghidează totuși să-și urmeze instinctele și să ducă la bun sfârșit ce și-a propus, în ciuda aclamațiilor. Cât de mult ghinion poate aduce mutarea unui cuib de berze aflat în propria curte de 40 de ani?

După 40 de zile îi are în rolurile principale pe simpatici Mircea Andreescu și Valer Dellakeza, care se potrivesc mănășă personajelor. Filmul, care ne permite să ne pierdem în substraturi ideologice prin profunzimea unei prietenii, va avea premiera mondială joi, de la 19:30 la Cinema Victoria și e de neratat. Va avea și o a doua proiecție vineri, 30 iulie, de la ora 14:30 la Cinema Arta.

Emanuela Susanu

CARTE BLANCHE SAN SEBASTIAN

Explozie cu cântec. Basmul muzical care sparge bariere

Savuroasa comedie muzicală a lui Nacho Álvarez își va face inima să tresară de bucurie. O explozie de culoare și voioșie, *Explozie cu cântec* / *My Heart Goes Boom* debutează totuși într-un mod dramatic, cu o contradictorie ipostază: o tânără îmbrăcată în rochie de mireasă plânge. E povestea Mariei, un fel de Peggy Sawyer care ajunge în locul potrivit la momentul potrivit și se alege cu șansa de a-și îndeplini visul din copilărie: să devină dansatoare. Ea descoperă foarte repede că studioul unde tocmai s-a angajat are o politică foarte strictă în ce privește decența. Deși încearcă să lupte cu dogma conserva-

toristă a televiziunii, lucrurile se complică atunci când iubitul ei e desemnat ca nou cenzor, apoi fostul logodnic zboară tocmai de la Roma pentru că primește două șansa. Filmul devine astfel un basm hilar și dinamic despre principii contrastante, familie și iubire, iar clișeele intenționate nu fac decât să accentueze feeria în care Álvarez își imersează publicul. Pe alocuri, caracterul educativ al poveștii aduce accente realiste, subliniază principii. Până la urmă, esențialul e reprezentat de curajul de a fi un spirit liber, de a sparge bariere și a-ți urmări neobosit visul, indiferent cine s-ar opune. Poate asta să fie explicația pentru care *Explozie cu cântec* se termină cu o reinterpretare omagială a scenei simbolice din *Roman Holiday*. Pentru acel sentiment de libertate pe care ambele filme îl împărtășesc.

Explozie cu cântec / *My Heart Goes Boom* rulează, în cadrul secțiunii Carte Blanche San Sebastian, joi, 29 iulie, ora 21:45, la Cetățuie Open Air și vineri, 30 iulie, ora 20:30, la Cinema Dacia Mănăștur.

Oana Balaci

FĂRĂ LIMITĂ

Pui de lele

ssachar și Zabulon au în jur de 20 de ani, însă se comportă de parcă ar avea 12. Sunt în Bruxelles și împart un apartament cu mama lor, o prostituată care tot încearcă să renunțe, dar nu reușește. Cei doi frați sar de la una la alta complet haotic, cu impredictibilitatea unor copii ghidați pur de instincte (sau foame). Drumul lor e însă setat de pierderea lui Jacques-Janvier, cățelul adorat al mamei, a cărui pierdere o duce pe femeie la disperare.

Pe urma câinelui, ajutați (mult spus) de un prieten - magician, artist, cineast și tip care plânge - cei doi traversează o lume care pare generată de o combinație

dintre filmele fraților Marx, cinemaul exploitation al anilor 70 și absurdul grupului Monty Pythons.

L'amour est animal, asta se declară la începutul uneia dintre cele mai memorabile secvențe din film, care pune în cuvinte senzația din spatele poveștii cu iz de perpetuă cioacă: în timp ce animalele sunt iubite la maximum-maximorum (în mod cert în unele secvențe chiar prea mult), copiii - fie ei și maturi - sunt lăsați de izbeliște.

Pui de lele / *Mother Schmuckers* este filmul de debut al fraților belgieni Lenny și Harpo Guit și a fost primul film belgian selectat în secțiunea Midnight a festivalului de la Sundance. Cei doi au scris și regizat, iar Harpo Guit interpretează și unul dintre rolurile principale.

Atât frații regizori, cât și frații din film vor fi prezenți la proiecție pentru un QA.

Pui de lele / *Mother Schmuckers* rulează astăzi, joi 29 iulie, de la 21:30, la Cinema Arta. Regia: Harpo Guit și Lenny Guit.

Crăița Nanu

SHOOTING AND POST-PRODUCTION IN ROMANIA

Cinelabs Romania "Film & Digital"; Digital Dailies on Set;
Kodak film representative; Color Film processing
16 mm/35 mm; Telecine Dailies SD/HD;
Baselight/Da Vinci 2K&4K; Arri Laser 2K/4K transfer to film;
16 mm/35 mm Scanning 2K, 2,5 K, 3K, 4K;
Cinevator-Direct to Print 35 mm; Theatrical delivery;
Digital Distribution; Digitization; Restoration; Preservation;
Co-production; Co-Finance; Film-Digital-Film

New: Digital-Film-Digital

For more information please visit:

www.cinelab.ro

Noaptea mea cu Maud, joi, 29 iulie, ora 16:00, Casa de cultură a studenților

Raza verde, joi, 29 iulie, ora 12:00, cinema Arta

Arta conversației

Filmele lui Eric Rohmer sunt pentru oamenii care încă citesc romane bune, cărora le pasă de filmele bune și, care, din când în când mai și gândesc

Probabil că mulți dintre voi știți la ce să vă așteptați de la un film de Eric Rohmer, cineast care are parte de o retrospectivă rară la TIFF: la multe explozii și exhibiționism. Mă refer la explozia de dialoguri și la despuiera emoțională, captivante ca un film de suspans.

După introducerea pe care am făcut-o la *Genunchiul lui Claire* de la cinema Arta, cea mai vorbită dintre cozeriile celui mai limbut regizor nouvelle vague, m-am întrebat când au devenit dialogurile plictisitoare în mentalul colectiv? Cinema-ul a debutat mut dar, odată cu apariția sunetului, a început să vorbească și nu s-a mai oprit. La început, din cauza microfoanelor greoaie, actorii trebuiau să stea pe loc și să recite practic, discursuri radiofonice. Tehnica a mai progresat, scriitura s-a mai cizelat, au apărut chiar și „dialoghiști” profesioniști, uneori chiar necreditați.

Vreme îndelungată, în afara producțiilor de gen, dar chiar și în acele, filmul a însemnat practic oameni în diverse încăperi vorbind – gândiți-vă, de pildă, la *Casablanca*. Mult mai târziu au apărut peliculele de acțiune, dar în anii '80 chiar și acelea aveau replici spumoase. Abia mai recent, cinema-ul popular a ajuns să însemne multă excitație și puțină substanță. Și replici robotizate. Totuși, peliculele

Poveste de toamnă, duminică, 1 august, ora 19:30, cinema Arta

cu „vorbe la ele” n-au încetat niciodată să fie populare și devină fenomene „cult”. Și aici nu mă refer la cele în care se vorbește mult și petardant (gen Tarantino), ci la cele în care dialogurile mișcă, practic acțiunea ca în *12 oameni furioși*, *Annie Hall*, *Breakfast Club*, *Trilogia Before Sunrise/Sunset/Midnight* sau *Cui i-e frică de Virginia Wolf*? Chiar marele Mike Nichols spunea că, atunci când dialogurile sunt bune, conflictuale, publicul le percepe ca acțiune. Pentru el, existau doar 3 tipuri de

AQUA CARPATICA

GUSTUL PURITĂȚII

BTPay

Mai sigur,
rapid,
SILENTIOS

Te bucuri și de film,
și de #easybanking pe telefon.

Descarcă aici

Noaptea mea cu Maud, sâmbătă, 31 iulie, ora 20:00, cinema Arta

scene reușite, toate având ca motor duelul verbal: lupta, seducerea și negocierea. Iar Billy Wilder, un maestru al schimburilor de replici scilicitoare, mitraliate și sarcastice spunea că există două etape ale unui bun scenarist – prima când reușește să născocască dialoguri ca-n viață, cea de-a doua când le scrie așa cum ne-am dori cu toții să sune în viața reală.

Cred că mulți regizori români n-au depășit-o pe prima. Rohmer e unul dintre pușinii europeni care a ajuns la a doua.

A refuzat toată viața să-i ia carnet de condus pentru că doar așa se forța să meargă cu autobuzul ca să audă ce și cum vorbesc oamenii. Pentru că nimic nu predispune oamenii să discute despre Blaise Pascal, marxism și catolicism ca înghesuiala din mijloacele de transport în comun. Cea mai faimoasă peliculă a sa, *Noaptea mea cu Maud*, are un titlu înșelător, pentru că nu e o comedie romantico-erotică, ci o meditație cerebrală, dar și savuroasă, despre indiscrețiile adulților. Virtuozul

Poveste de vară, sâmbătă, 31 iulie, ora 22:00, cinema Arta

Jean-Louis Trintignant este pus la test când petrece o noapte cu inteligenta și seducătoarea Maud. Cu un realism ludic, Rohmer face din discuția unor idei abstracte despre religie, determinism și dorință, o confruntare captivantă, intensă, plină de erotism. Mai mult, ne forțează să privim relațiile dintre sexe cu alți ochi.

În schimb, *Genunchiul lui Claire* e despre acea parte anatomică și importanța sa covârșitoare: mai precis, despre dorința eroului de 35 de ani de-a mângâia genunchiul adolescentei Claire, unul splendid trebuie spus. În vremurile astea neo-puritane, individul ar fi acuzat de corupere de minori sau hărțuire sexuală, deși francezii mai au încă „un free pass” la amoralitate și frivolitate.

Rohmer nu se străduiește să ni-l facă simpatic, ci trublat și lovace și, pe alocuri, se amuză detașat pe seama lui. Multe „po-

vești morale” ale regizorului au aspectul unor comedii de moravuri: relaxante, burgheze și ironice. Eroii săi reușesc să fie, simultan și autoreflexivi și superficiali. Tot ce se întâmplă se plasează la nivel de personaj, de gânduri și de felul în care oamenii se apropie unii de alții ca apoi să se îndepărteze. Dar micile gesturi și atitudini pot sintetiza un fluviu de umanitate: maestrul posedă o abilitate unică de a da impresia că nimic nu e repetat și că actorii trec prin acea experiență în exact acel moment. Marele critic Roger Ebert spunea: „Filmele lui Rohmer sunt pentru oamenii care încă citesc romane bune, cărora le pasă de filmele bune și, care, din când în când mai și gândesc”. Antrenați-vă intelectul și arta conversației cu această superbă retrospectivă.

Anca Grădinariu

CINE-CONCERT

Malombra, filmul mut cu două coloane sonore *live*

Proiect gândit pentru ediția de anul trecut a TIFF, și amânat din motive pe care le știm cu toții, cine-concertul *Malombra* revine în programul festivalului în acest an, în același parteneriat cu Festivalul Internațional de Film La Rochelle din Franța.

Malombra (1917) este o silent diva melodrama tipică epocii și unul dintre filmele de început semnate de prolificul cineast italian Carmine Gallone. În atmosfera gotică a unui castel, în așteptarea propriei nunți, Marina di Malombra – interpretată de o celebritate a vremii, Lyda Borelli – descoperă scrisorile Cecilei, o femeie aparent ucisă de unchiul ei. Tânăra Marina începe să se identifice cu ea și caută să se răzbune.

Acesta este povestea, mută pe marele ecran, căreia îi vor da, pe rând, un glas muzical două artiste speciale: Julie Roué din Franța și Simona Strungaru din România.

Simona Strungaru, alături de Sebastian Burneci (trompetă) și Adi Tetrade (percuții), vă așteaptă în această seară la Muzeul de Artă din Cluj, de la ora 20:00, iar mâine seară, de la aceeași oră, în același loc, va fi rândul lui Julie Roué să vă încante, alături de percuționistul Stan Delannoy și de Louise Belmas (keyboard, laptop). Același film (75 de minute), însă știm prea bine cum o coloană sonoră poate face diferența în experiența de vizionare, așa că vă recomandăm – călduros! – să vizionați și să ascultați ambele variante.

Malombra rulează joi, 29 iulie, de la ora 20:00, la Muzeul de Artă.

Pe cele două protagoniste le întâlniți vineri, într-un interviu, chiar aici, în AperiTIFF!

Ruxandra Predescu

CAII DE LA LETEA

Caii se văd la Cluj

Vin, filme, oameni și rădăcini.

caiidelaletea.com

Bogdan George Apetri

„Este important ca filmele mele să comunice mult despre personaje”

Regizorul Bogdan George Apetri și-a lansat anul trecut cel de-al doilea său lungmetraj, *Neidentificat*, un film cu miză polițistă și cu una dintre cele mai imprevizibile dramaturgii ale cinema-ului recent.

Foto: Marius Maris

Profesor universitar la Universitatea Columbia din New York, Bogdan Apetri se pregătește de premiera internațională a filmului *Miracol*, la Festivalul Internațional de Film de la Veneția. Cunoscutul regizor a acordat un interviu pentru AperiTIFF

AperiTIFF: Față de *Periferic*, debutul tău din 2011, *Neidentificat* este structurat ca un film de gen. Cum ai lucrat la scenariu, scris împreună cu actorul Iulian Postelnicu?

Bogdan George Apetri: Ca și la *Periferic*, am preluat un scenariu deja scris, care mi-a plăcut, Iulian fiind foarte talentat și cu o scriitură cinematică. Am lucrat apoi la modificări, de la draft la draft, după ce am preluat eu scenariul. Foarte mult din ce a gândit Iulian a rămas în scenariu, iar ce nu a rămas este

oarecum influențat tot de el. Scenariul a fost lung la început, iar eu am lucrat pe un draft final de 70 de pagini. Încet-încet, a ajuns la o formă foarte diferită, mult mai subiectivă, concentrat pe un singur personaj. Mereu îl vedem pe Bogdan. Cineva a remarcat că seamănă cu *Periferic* în sensul ăsta. *Neidentificat* pare a fi un film polițist, dar, până la urmă, este un *character movie*. Chiar dacă provocarea filmului a fost să știi foarte puțin din ceea ce se întâmplă, pentru mine a fost important să te țină interesat în ceea ce face Florin. Personajul este esențial – chiar dacă este un film de gen, se-ntâmplă ca personajul principal să fie un polițist și să aibă această problemă.

Cred că filmul reușește să împace bine teme precum corupția și gelozia, extrem de diferite între ele și niciuna dintre ele

nu devine mai importantă decât cealaltă. Cum ai stabilit un echilibru între ideile și temele pe care le abordezi?

Cred foarte mult în instinct și îmi dau seama în timp ce scriu sau când montez dacă trag prea mult în stânga sau în dreapta. Acum am fost nevoit să realizez montajul singur, cu toate că nu-mi place să lucrez singur. A face film înseamnă să ai colaboratori lângă tine. Acum a fost o luptă cu instinctul meu, chiar și la filmare. Apoi regândesc totul logic, gândindu-mă la spectator.

Cum a fost să lucrezi cu Bogdan Farcaș?

Cred că actorul trebuie să aibă mult din personaj. Bogdan are ceva nebunesc, încă din momentul în care l-am văzut la casting. Revin iarăși la instinct – mi-a transmis ceva destabilizant, chiar dacă, trebuie să admitem, cuvântul poate avea o

conotație negativă și mi-am dat seama că el trebuie să fie Florin. Apoi au urmat repetițiile, iar la filmare, Bogdan tot timpul se uita la video assist. Ca actor, Bogdan se aruncă instinctual într-o scenă, apoi revine la assist unde privește totul logic – este un proces care ajută mult, cu toate că nu obișnuiam să fac asta înainte cu actorii înainte. Pentru mine, este important că filmele mele să comunice mult despre personaje și îmi doresc ca *Neidentificat* să transmită asta spectatorilor.

Personajul lui Dragoș Dumitru este un pilon-cheie în narațiunea filmului și în planul lui Florin. Este, de altfel, și un personaj rom. În ce măsură crezi că este relevantă sublinierea etniei sale în film?

O temă importantă din film este modul în care este folosit sistemul. Dacă filmul avea loc în Bolivia, de exemplu, în alte circumstanțe, personajul s-ar fi folosit tot de sistem pentru a ajunge acolo, folosind poate alte mijloace. Eu am fost un an avocat fără să vreau – ce este în film este ceea ce a văzut eu în aceea perioadă când am lucrat. Am întâlnit acest comportament rasist, însă problema este că nici nu ne dăm seama de modul în care acționăm sau vorbim. Este un lucru de care se folosește Florin în film – se folosește de pasivitatea oamenilor în ceea ce privește rasismul. Mă interesa cum se folosește Florin de absolut orice pentru a-și îndeplini scopul. Mi-a plăcut atât de mult de Dragoș Dumitru (Bănel) când a venit la casting, încât nu credeam că sunt așa de norocos. Chiar sper ca acest film să deschidă drumuri pentru el ca actor. În plus, am vrut să lucrez cu oameni din jurul orașului Piatra-Neamț și mulți actori din film sunt din acea zonă, care au o mentalitate specifică. Am folosit multe cuvinte și povești auzite în zonă.

Abia au apărut noutățile că ultimul tău film, *Miracol*, va avea premiera la Festivalul de Film de la Veneția, în secțiunea Orizzonti. Ce ne poți spune despre el?

Miracol este parte a unei trilogii care începe cu *Neidentificat* – multe dintre personajele care apar în roluri secundare în *Neidentificat* apar din nou în *Miracol*, în roluri mai importante. Filmările au avut loc tot în Piatra-Neamț, anumite locuri se repetă. Se formează un oraș nenumit, dar cu o energie specifică, pe care eu o cunosc. Chiar și acum, după 20 de ani petrecuți în New York, sunt foarte pietrean. Tot timpul mă gândesc la Piatra, citesc despre oraș și abia aștept să mă reîntorc. De aceea mi-am dorit ca această trilogie să aibă loc în Piatra-Neamț.

Neidentificat / Unidentified (România 2021) rulează joi, 29 iulie, la Cinema Florin Piersic, de la ora 15:30, la categoria Competiție / Zilele Filmului Românesc. Regia: Bogdan George Apetri. Cu: Bogdan Farcaș, Dragoș Dumitru, Vasile Muraru, Emanuel Pârvu și Kira Hagi.

Diana Smeu

Neidentificat

Neidentificat

Vadim Perelman: „Trebuie să discutăm despre Holocaust, pentru ca oamenii să nu uite”

Vadim Perelman este regizorul filmului istoric *Lecții de persană / Persian Lessons* (2020) – o co-producție Rusia-Belarus-Germania despre supraviețuirea unui evreu, care se pretinde a fi de origine persană, într-un lagăr de concentrare nazist. Prezent la Cluj, regizorul Vadim Perelman a acceptat să dialogheze cu AperiTIFF.

Care a fost inspirația pentru *Lecții de persană* și ce rol a jucat scurta povestire a lui Wolfgang Kohlhaase, pe care este bazat scenariul?

Scenariul a fost scris de Ilja Zofin, care a citit povestea cu ani în urmă - poveste scrisă în 1952. Povestea lui Kohlhaase era despre un cuplu și despre un prizonier, concentrându-se pe modul în care prizonierul a supraviețuit.

Filmul are loc în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial și discută despre Holocaust. Ce relație ai cu subiectul? Care au fost limitările tale în ceea ce privește abordarea unui eveniment de acest tip?

Am citit mult și am studiat istoria perioadei. Sunt evreu, deci mulți dintre predecesori ar fi putut să-mi fie rude. Este un

Foto: Eli Driu / Libertatea

subiect foarte important pentru mine. Cât despre limitări, cred că țin mult de conexiunea cu evenimentul. Urmările acelei perioade încă ne afectează. Dacă vorbim doar despre evrei, 6 milioane de oameni au murit la începutul anilor 1940. Aproape trei generații au fost complet pierdute. Cunoscând istoria evreilor, nu pot să nu mă gândesc ce ar fi reușit să inventeze, de exemplu. Poate am fi avut un tratament împotriva cancerului până acum. Lumea poate ar fi fost un loc dife-

rit. Cred că trebuie să discutăm despre acest eveniment (Holocaust - n.r.), pentru ca oamenii să nu uite. Alegerea ține de modul în care abordăm subiectul, iar *Lecții de persană* este o poveste personală, care are ca fundal războiul.

Una dintre reușitele filmului constă în modul în care este construită relația dintre Gilles și Koch. Care este viziunea ta asupra celor două personaje?

În cele mai multe filme despre Holocaust

și în orice film în care există personaje naziste, cu precădere dacă sunt filme de război, aceștia nu sunt portretizați niciodată ca ființe umane. Sunt mereu foarte plate, robotice și malefice. În cazul în care sunt arătați ca ființe vii, ne putem pune în locul lor și întreba ce am fi făcut noi. Așa l-am gândit pe Koch. Iar despre Gilles, acesta este un mincinos, joacă o farsă, poate fi chiar un criminal după aparență. El minte cu prețul vieții tuturor din lagăr. Și simte o vină a supraviețuitorului. Iar această vină îl conduce mai apoi la Auschwitz.

Există o tensiune în film, anume că Koch poate descoperi oricând cine este Gilles de fapt. În momentul în care află, confruntarea nu este directă și cei doi nu se vor mai întâlni niciodată. De ce ai ales să dezamorsezi conflictul în acest fel?

Mi-a plăcut mult secvența din aeroport, în așa fel încât am lăsat șansa, poate minunată, de-a realiza o confruntare între ei. Poate ar fi fost mai interesant ca Koch să îl suspecteze mai tare pe Gilles, dar el are nevoie atât de puternic de un prieten, încât îl ia pe Gilles așa cum este, pentru că-l ascultă supus. Pentru mine asta a fost mult mai interesant – anume dezvoltarea acestui personaj.

Spune-ne mai multe despre inventarea limbii din film. Cât de complicat a fost?

Am lucrat cu un filolog și un lingvist de la Universitatea din Moscova cărora le-am dat scenariul. I-am rugat să-mi imagineze cuvinte în așa fel încât să fie ordonate după o anumită regulă. Le-am dat și o listă de victime ale Holocaustului, chiar de la Auschwitz. Încă mai am dicționarul – sunt 600 de cuvinte. Iar scrierea subtitrărilor nu a fost deloc ușoară.

Lecții de persană / Persian Lessons (co-producție Rusia - Belarus - Germania, 2020) rulează sâmbătă, 31 iulie, la Cinema Măraști, de la ora 19.30. Regia: Vadim Perelman. Cu: Nahuel Pérez Biscayart, Lars Eidinger, Jonas Nay.

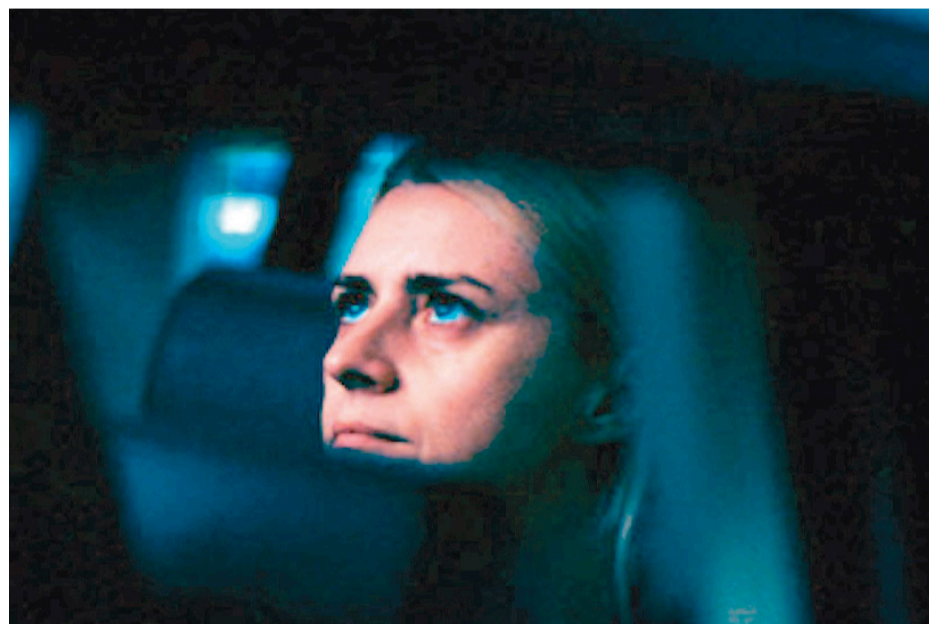
Maria Popistașu: „Întregalde m-a făcut să explorez felul în care o femeie normală, fără date de eroină, este obligată să își testeze limitele generozității”

Maria Popistașu are unul dintre rolurile principale în *Întregalde*, filmul semnat de regizorul Radu Muntean. Este singurul lungmetraj românesc care a fost selecționat anul acesta la Festivalul de la Cannes și îl veți putea vedea în premieră națională la TIFF.

Cum e să fii mărul discordiei într-un film? Atât în *Legături bolnăvicioase*, cât și în *Marți, după Crăciun*, în care joci roluri principale, ești obiectul dorinței în două triumphiuri amoroase complet diferite.

„Mărul discordiei” sună simpatic și senzual, dar nu m-am gândit până acum la asta și nici n-aș ști cum poate fi jucat. Cele două roluri m-au prins la vârste diferite și mi-au oferit două partituri la fel de

diferite. În *Legături bolnăvicioase* eram o tânără confuză și teribilistă, surprinsă într-un coming of age. Și dacă aici eram, într-o oarecare măsură, obiectul dorinței celorlalte două personaje, în *Marți, după Crăciun* eram detestată de una dintre persoanele acestui triunghi. Tinăra femeie descoperă că este prinsă între dorință și presiunea morală și că, odată cu mărturisirea pe care amantul ei o face soției lui, își pierde libertatea.

În *Întregalde*, ești personajul care întruchipează cel mai bine tema generozității. Care e pentru tine dovada supremei generozități în viață?

La Maria, personajul meu din *Întregalde*, m-a interesat felul în care o femeie normală, fără date de eroină, este obligată să își testeze limitele generozității. Cred că oamenii sunt generoși, dar vor să fie cei care controlează procesul, nu sunt dispuși să se pună în situații incomode pentru a demonstra asta. Maria descoperă că, într-o situație limită, altruismul și culpa devin motoare complementare.

Trei motive pentru care cineva care nu a mai fost niciodată la TIFF ar trebui să vină la festival.

Pot să spun ce am bifat eu, fără excepție, în

toți anii în care am venit la festival:

Calupurile de scurtmetraje din cadrul „Zilelor Filmului Românesc”. Mi se pare că acolo descoperi temele care îi preocupă pe tinerii realizatori de film, vezi actori noi și poți lua pulsul anilor ce vor urma.

Petrecherile. Fie că este party-ul HBO, concertul Stelei Enache sau un gulaș pe vreun deal, petrecherile sunt de neratat. Se bea, se cântă, se dansează, ba se vedea și răsăritul, când eram mai tânără.

Vărzăria. Pentru că „Lucicos cu costiță de porc” și bere.

Întregalde (2021), regia Radu Muntean, poate fi văzut astăzi, de la 18.30, la Casa de Cultură a Studenților, de la 18.30 și vineri (30 iulie) de la 21.45, la USAMV Open Air.

ZILELE FILMULUI ROMÂNESC

Întregalde. Undeva, departe

Preocupat de raporturile (de forță, ierarhice sau amoroase) create între orășenii *middle class*-ului românesc, alături de micile lor drame pe care de multe ori ei le resimt mai tare decât ar trebui (comparativ cu probleme grave întâlnite în medii mai defavorizate), Radu Muntean adaugă de această dată, în *Întregalde*, și o perspectivă rurală teribil de dură. Pare că mărește miza, tocmai pentru a sublinia - dar fără a-și bagateliza interesele de până acum - că în societate zac nenorociri mai însemnate decât cele din *Marți, după Crăciun*, *Boogie*, *Alice T.* sau *Un etaj mai jos*.

Maria, Ilinca și Dan (Maria Popistașu, Ilona Brezoianu, Alex Bogdan) încep o aventură prin zonele mai greu accesibile ale Transilvaniei, cu scopul unei misiuni umanitare. Dar potriveala de-acasă le e dată peste cap atunci când îl iau în în jeep-ul lor confortabil (milă, naivitate sau inconștientă?) pe săteanul Kente, un om ciudat (sau doar diferit?). Atitudinea lui nu poate fi o problemă în sine - sau în valoare absolută - și nici nu pare condamnată de Muntean, care își privește fiecare personaj cu înțelegere. Prăpastia care construiește intriga se naște mai degrabă din aceste mentalități opuse.

E momentul când filmul capătă accente de thriller, fiindcă acești prieteni ajung în fața unor decizii care pot avea repercursiuni serioase. Când totul e bine și relaxat, ei se înțeleg excelent, fac glumițe,

sunt degajați. Când lucrurile devin grave, raționalizează totul prin propriul bine. Interesul comun trece în plan secund.

Muntean speculează acest egoism care de fapt locuiește în fiecare dintre noi. Cei trei tineri sunt scoși forțat din bula lor tihnită și se lovesc de realitatea nemiloasă a celor mai puțin privilegiați. *Întregalde* dezbate pe marginea fracturilor

însemnate pe care tranziția - alături de o proastă înțelegere a exploatării capitalismului - le-a adâncit în țară.

Dintr-o dată, nu mai suntem întru totul convingși de acțiunile nobile ale acestui tip de binefăcători veniți de la oraș. Ce schimbă ei structural, cu adevărat, în comunitățile pe care le vizitează cu atâta mândrie? În oameni precum Kente, probabil nimic.

Întregalde (România, 2021) rulează joi, 29 iulie, de la ora 18:30, la Casa de Cultură a Studenților, și vineri, 30 iulie, ora 21:45, la USAMV Open Air. Regia: Radu Muntean. Cu: Maria Popistașu, Ilona Brezoianu, Alex Bogdan, Luca Sabin

Ion Indolean

REGINA MARIA
REȚEAUA PRIVATĂ DE SĂNĂTATE

TIFF

Când inviți la tango
o femeie pe care nu o vezi,
ești mai puternic decât crezi.

Lansări de carte la TIFF

Festivalul Internațional de Film Transilvania (TIFF) și Editura Școala Ardeleană vă invită la lansarea cărților:

- Valerian Sava, „Post/neoistoria filmului românesc (și nu numai) în mono-dialoguri critice (via Facebook & Extra-Fb.). Vol. 1”, Colecția TIFF Cinefil. Prezintă: Mihai Chirilov, Ioan-Pavel Azap, Vasile G. Dâncu.

Valerian Sava este unul dintre puținii entuziaști rămași în mica noastră lume cinematografică românească, așa încât să ne bucurăm că putem încă să ne lăsăm molipsiți de pasiunea sa pentru cinema și să-l onorăm citindu-i însemnările.” (Cristian Mungiu)

Valerian Sava are o viziune clară, tranșantă despre Noul Cinema Românesc, pe care l-a decortecat intens, o stilistică arborescentă aparte și recunoscutibilă instant, străină de orice minimalism, și o maximă apetență pentru

polemica aplicată, într-o perioadă în care conflictele nu mai au nevoie de argumente.” (Mihai Chirilov)

- Radu Țuculescu, „Trei în dormitor (cinci comedii)”, Colecția Școala Ardeleană de Teatru, prefață de Mihaela Vancea, ilustrații de Renata Vivien Barna. Prezintă: Mihaela Vancea. Moment artistic cu actorii: Elena Ivanca, Victor Hegeș, Andrei Han, Ioana Moldovan.

Teatrul lui Radu Țuculescu (la fel ca proza lui) te absoarbe cu totul, te ia prin învăluire și te trezești dintr-odată alături de personajele lui, acolo, în grădină, în tren, în sat, în apartament, bucătărie, în orice cadru alege el să le plaseze. Volumul de față, «Trei în dormitor», conține cinci comedii negre care demonstrează că perioada de glorie a absurdului nu apune niciodată.” (Mihaela Vancea)

Evenimentul are loc joi, 29 iulie, începând cu ora 16.00, la Casa TIFF, Cluj-Napoca.

TIFF moments

TIFF Talks - echipa filmului *Neidentified*. Foto: David Vizaknai

Concert Het Hat Club. Foto: Chris Nemes

Hungarian Gulash Party. Foto: Chris Nemes

e-on

vă prezintă evenimentul
SERGEI POLUNIN
UP, CLOSE AND PERSONAL
la TIFF 2021.

JOI, 29 IULIE, 20:30
CASTELUL BĂNFFY, BONȚIDA

PROGRAM / JOI / 29 IULIE

■ **CINEMA FLORIN PIERSIC**

10:30 EducaTIFF
În orice clipă (Any Day Now)
Hamy Ramezan | 82' | Finlanda [6R1]

13:00 Competiție
Nu mai vine potopul (The Flood Won't Come)
Marat Sargsyan | 95' | Lituania [6R2]

15:30 Competiție, Zilele Filmului Românesc
Neidentified (Unidentified)
Bogdan George Apetri | 123' | România [6R3]

18:15 Competiție
Vânătorul de balene (The Whaler Boy)
Philipp Yuryev | 94' | Rusia, Polonia, Belgia [6R4]

20:30 Competiție
Marygoround
Daria Woszek | 80' | Polonia [6R5]

■ **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**

21:45 Piața Unirii
Tigri (Tigers)
Ronnie Sandahl | 116' | Suedia, Italia [6U1]

■ **CINEMA VICTORIA**

10:30 Zilele Filmului Românesc
Noi împotriva noastră (Us Against Us)
Andra Tarara | 74' | România [6V1]

12:30 Va urma
Investigația (The Investigation)
Tobias Lindholm | 44' | Danemarca
Șase locuri goale (Six Empty Seats)
Petr Todorovsky | 48' | Rusia [6V2]

15:00 Focus Spania
Misterul flamingoului roz (The Mystery of the Pink Flamingo)
Javier Polo Gandía | 86' | Spania [6V3]

17:15 Ziua maghiară
Spirala (Spiral)
Cecilia Felmeri | 98' | Ungaria, România [6V4]

19:30 Zilele Filmului Românesc
După 40 de zile (No Rest for the Old Lady)
Andrei Gruzniczki | 99' | România [6V5]

22:00 Va urma
Binecuvântarea (A Bênção)
Leo Garcia, Frederico Ruas, Davi de Oliveira Pinheiro | 50' | Brazilia
Familia (The Family)
Bojan Vuletic | 48' | Serbia [6V6]

■ **USAMV OPEN AIR**

21:45 3x3
Rondul de noapte (The Night Patrol)
Iosif Demian | 117' | România [6S1]

■ **CINEMA ARTA**

12:00 Close-up Éric Rohmer
Raza verde (Le rayon vert)
Éric Rohmer | 90' | Franța [6A1]

14:30 Zilele Filmului Românesc
Blană Bombă (Kids Rock)
Claudiu Mitcu | 87' | România [6A2]

17:00 Ziua maghiară
Pădure - te văd peste tot (Forest: I See You Everywhere)
Benedek Fliegauf | 112' | Ungaria [6A3]

19:30 Ce se întâmplă, documentarele?
Flori pierdute (Lost Flowers)
Fabrizio Maltese | 72' | Luxemburg [6A4]

21:30 Fără limită
Pui de lele (Mother Schmuckers)*
Harpo Guit, Lenny Guit | 70' | Belgia [6A5]

■ **IULIUS PARC OPEN AIR**

21:45 Zilele Filmului Românesc
Scurtmetraje românești II (Romanian Shorts II)
117' [6P1]

■ **CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR**

16:00 Close-up Éric Rohmer
Noaptea mea cu Maud (Ma nuit chez Maud)
Éric Rohmer | 110' | Franța [6C1]

18:30 Zilele Filmului Românesc
Întregalde
Radu Muntean | 104' | România [6C2]

21:00 Supernova
Supernova
Harry Macqueen | 93' | Marea Britanie [6C3]

■ **CASTELUL BANFFY - BONȚIDA**

20:30
Sergei Polunin: Up, Close and Personal
[6B1]

■ **UBB OPEN AIR**

22:00 Zilele Filmului Românesc
Omul cu umbra (The Man and His Shadow)
Dragoș Hanciu | 75' | România [6Y1]

■ **CERCUL MILITAR**

15:45 Carte blanche San Sebastian, Film Food
Restaurantul familiei Arzak (Arzak since 1897)
Asier Altuna | 70' | Spania
precedat de
Blid
Răzvan Sima | 19' | România [6W1]

18:15 Zilele Filmului Românesc
Toni & prietenii săi (Toni & Friends)
Ion Indolean | 94' | România [6W2]

20:45 Zilele Filmului Românesc
Tata mută munții (The Father Who Moves Mountains)
Daniel Sandu | 109' | România [6W3]

■ **CETĂȚUIE OPEN AIR**

21:45 Carte blanche San Sebastian
Explozie cu cântec (Explota Explota)
Nacho Álvarez | 112' | Italia, Spania [6X1]

■ **CINEMA MĂRĂȘTI**

19:30 Ziua maghiară
Râpa (Ravine)
Balázs Krasznahorkai | 92' | Ungaria [6Z1]

■ **CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR**

18:00 Zilele Filmului Românesc
Scurtmetraje românești I (Romanian Shorts I)
116' [6D1]

20:30 Ziua maghiară
Treasure City
Szabolcs Hajdu | 92' | Ungaria, România, Elveția, Marea Britanie [6D2]

■ **MUZEUL DE ARTĂ**

20:00 Cineconcert
Malombra | 73'
Carmine Gallone (Italia)
acompaniat live de
Julie Roué (Franța)
[6M1]

21:45 Ziua maghiară
Mamele ei (Her Mothers)
Asia Dér, Sara Haragonics | 72' | Ungaria [6M2]

■ **PARCUL POLIGON FLOREȘTI**

21:45 Piața Unirii
Succes de public (Un triomphe)
Emmanuel Courcol | 106' | Franța [6F1]

* Film nerecomandat minorilor / This film is not suitable for children.

Proiectele selectate la Transilvania Pitch Stop 2021

Transilvania Pitch Stop (TPS) cuprinde și anul acesta workshop-ul de dezvoltare dedicat proiectelor din România și Moldova, dar și platforma internațională de co-producții dedicată proiectelor semnate de cinești aflați la primul sau al doilea lungmetraj. Cele zece proiecte selectate la cea de-a opta ediție, care va avea loc astăzi, aparțin unor regizori din România, Turcia, Rusia, Republica Moldova, Serbia și Ucraina.

La Civil

Aceștia vor primi îndrumare din partea lui Wendy Mitchell, consultant în media și corespondent *Screen International*, iar cinci dintre proiecte vor beneficia și de sesiuni individuale susținute de consultantul de scenarii Christian Routh: *Engelthal*, de Eugen Dediu, care spune povestea unei familii care trăiește în condiții groaznice, și *The Ways We look at the Sun*, de Ioana Țurcan, care explorează relația complexă dintre doi gemeni identici, ambele proiecte fiind din România; *The Poor Dove*, de Călin Laur, despre interpreta de muzică populară românească Maria Drăgan, din Moldova, povestea de dragoste *The Talentless*, de Radivoje Bukvić, din Serbia, și *Tussifed*, de Doğu Akal, care ilustrează procesul de maturizare ca pe o călătorie tragicomică, din Turcia.

Celelalte lungmetraje finaliste sunt românescul *The Human Shape*, de Gheorghe Preda, despre un designer de interior care e martorul unei crime, co-producția ruso-libaneză-românească *I'm Not La-kit*, de Maria Ivanova Surae, despre cine-

va care în ochii societății nici măcar nu există, rusecul *Sasha*, de Vladimir Beck, care are în centru o fată cu capul ras care, după ce se mută la o școală nouă și e luată drept băiat, decide să-și asume rolul, ucraineanul *Who Is Martha?*, de Darina Tregubova, în care un bărbat își pierde familia după ce se izolează într-un spital în timpul pandemiei de coronavirus, dar și turcescul *Confrontation*, de Filiz Kuka, în care o femeie află adevărul șocant despre moartea mamei bolnave. Din juriul internațional care va desemna câștigătorii ediției fac parte Katarina Tomkova (Midpoint Institute), Maria Tânjală (FilmChain) și Vicky Miha (asterisk*).

Printre titlurile câștigătoare la edițiile anterioare ale workshop-ului TPS se află filme premiate și selectate ulterior în festivaluri, precum *Monștri*, al lui Marius Olteanu, *Soldații: Poveste din Ferentari*, al Ivanei Mladenovic, dar și *La Civil*, al Teodorei Ana Mihai, inclus luna aceasta în secțiunea Un certain regard a Festivalului de la Cannes, unde a primit Premiul pentru curaj.

groupama.ro

**PROBABLY
THE BEST BEER
IN THE WORLD**

IN WORKING THE BREWERY WE SHOULD BE IN CONSTANT PURSUIT OF BETTER BEER SO THAT THE BREWERY MAY ALWAYS SET STANDARDS AND ASSIST IN KEEPING BEER BREWING AT A HIGH AND HONOURABLE LEVEL

ZILELE FILMULUI ROMÂNESC

Blană Bombă, „mișto la pătrat”

Trupa *Blană Bombă* este compusă din patru băieți cu vârste între 11 și 13 ani, care împărtășesc aceeași pasiune, muzica rock, și adoră să fie pe scenă.

În 2018 a apărut o trupă care, timp de un an, avea să facă ravagii în spațiul românesc. În mod surprinzător, trupa *Blană Bombă* este formată din 4 copii cu vârsta cuprinsă între 11 și 13 ani: Nicholas Butacu (tobe), Rareș Stănescu (chitară), Rareș Rădulescu (bass) și Zoran Ion Stănescu (voce). Vârsta fragedă nu este, însă, un impediment în ceea ce

privește transmiterea unei energii cu adevărat rock.

„Blană Bombă înseamnă mai tare decât mișto, pentru că blană - lumea zice blană când este mișto - și când zice bombă - tot la fel, e mișto. Deci, într-un fel, e mișto la pătrat”, spune, la începutul documentarului, Rareș Stănescu, chitaristul trupei.

Copiii pornesc din start cu o atitudine optimistă, plină de încredere, numindu-și astfel trupa, fiind conștienți că, unindu-și astfel forțele, vor oferi un produs de înaltă calitate. S-au cunoscut într-o tabără organizată de RockSchool din București, o școală privată în care copiii sunt învățați, de la vârste fragede, să cânte la instrumente precum chitară, pian, bass sau tobe, sau își

pot dezvolta calitățile vocale. Claudiu Mitcu, un regizor cunoscut deja pentru filmele românești realizate, cum sunt *Monștri* sau *Procesul vede*, în acești patru copii, un potențial imens și creează, astfel, un documentar despre evoluția lor. Au susținut concerte pe scene mari, la RockStadt sau în Clubul Quantic, mereu cucerind publicul încă de la prima lor piesă. Din păcate, pandemia le-a pus pe pauză creșterea rapidă, dar asta nu înseamnă, în niciun caz, sfârșitul. Fiecare băiat se remarcă printr-o personalitate puternică și un nivel intelectual impresionant. Coordonatorii lor, formați în primul rând din părinți, dar și din profesorii școlii private, îi învață constant să fie respectuoși unii față de alții, să se susțină reciproc și să-și ofere apreciere sinceră.

În plus față de prezentarea unei trupe care are toate șansele să urce pe cele mai înalte trepte ale industriei muzicale, documentarul ne oferă un exemplu de „așa da” când vine vorba de atitudinea pe care omul ar trebui să o aibă în viață. Cu alte cuvinte, ni se amintește cât de importantă este joaca, pe care mulți dintre noi am uitat-o, pierduți în lupta cu problemele cotidiene. De ce ne este atât de greu să depășim un moment dificil? De ce pare complicat, uneori, să comunicăm cu oamenii din jurul nostru, când cuvintele ne sunt mereu la îndemână? De ce ne zgârcim la complimente? De ce ținem ranchiună?

Blană Bombă / Kids Rock este o gură de aer proaspăt care te va motiva și te va liniști. Îți vei da seama că orice problemă ai avea, poate să mai aștepte - și te vei putea delecta în pace cu deliciosul documentar.

Blană Bombă / Kids Rock (România, 2021) rulează joi, 29 iulie, de la ora 14:30, la Cinema Arta. Regia: Claudiu Mitcu. Cu: Nicholas Butacu, Rareș Stănescu, Rareș Rădulescu, Zoran Ion Stănescu.

Emma Onofrei

YDEAS @ TIFF.20
YOUNG DESIGNERS EXHIBITION & SHOP
29 IULIE - 1 AUGUST
MUZEUL DE ARTĂ, CLUJ-NAPOCA

mastercard | TIFF

hello,
oraș plin cu cinefili

Ne-a fost
dor de tine!

hello,
Priceless[®]

Bogdan George Apetri

“It’s Important That My Films Say a Lot About the Characters”

Director Bogdan George Apetri launched his second feature, *Unidentified*, a detective story with one of the most unpredictable structures in recent Romanian cinema, at TIFF.

While teaching at Columbia University in New York, Bogdan George Apetri is also preparing the international premiere of his film *Miracle* in Venice. The busy director answered AperiTIFF’s questions.

AperiTIFF: Compared to your 2011 debut *Outbound*, *Unidentified* is structured as a genre film. How did you work on the screenplay with actor Iulian Postelnicu?

Bogdan George Apetri: Like with *Outbound*, I started with a script that was already there, and which I liked very much — Iulian is very talented, his writing style is very cinematic. Then I worked on changes from one draft to another after I took over the script. Much of Iulian’s thinking stayed in the script, and I remained under his influence. The script was very long in the beginning, but by the end I was working with a final draft that was 70 pages long. Slowly, it took a very different shape, it became much more subjective, much more focused on just one character. We constantly see Bogdan. Someone said it’s similar to *Outbound* in that respect. *Unidentified* looks like a detective story but, in the end, it’s a character movie. Even if the challenge of the film was to know very little of what is going on, for me it was important to maintain an interest in what Florin does. Character is essential — even if it’s a genre film, it’s about a main character who happens to be a policeman and has this one problem.

I think the film succeeds in bringing together such different themes like corrup-

Photo: Marius Maris

tion and jealousy without allowing either to become more prominent than the other. How did you find the balance between the ideas and themes you deal with in the film?

I believe a lot in instinct and I can feel when I write or edit if I go too much to one side or the other. This time around I was forced to edit on my own, even though I don’t like working alone. Working in film

is working side by side with collaborators. But I had to fight with my own instincts, even during the shoot, then re-think everything with my rational mind, trying to imagine an audience.

How did you work with Bogdan Farcaș?

I think the actor has to have a lot of the character inside. Bogdan had something

Unidentified

mad about him from the first time I saw him in casting. I keep coming back to instinct: he gave me a destabilizing vibe even though, let’s face it, the word has negative connotations, and I realized he had to be Florin. During rehearsals and then during the shoot itself, Bogdan kept coming to look into the video assist. As an actor, he jumps instinctually into a scene, but then comes back to the video assist and looks at his work rationally — it’s a very helpful process which I had never done with actors before. It’s important that my films say a lot about the characters, and I want *Unidentified* to do that for audiences too.

Dragoș Dumitru’s character is a narrative lynchpin, both for the film and for Florin’s plan. He is also Roma. To what extent is making a point about his ethnicity relevant?

An important theme in the film is the way the system is used. Had the film taken place in Bolivia, for instance, under different circumstances, the character would have still used the system to achieve his ends, but through other means. I was a lawyer for a bit, an unwilling one, and what you see in the film is what I saw while working in that job. I came across this kind of racist behavior, but the problem is that we are not even conscious of the way we act or talk. That is what Florin uses in the film — people’s passivity when it comes to racism. I was interested to see how Florin uses anything to achieve his ends. I loved Dragoș Dumitru (Bănel) so much in casting I could hardly believe my luck. I really hope this film opens up new doors for him as an actor. I also wanted to work with people from around Piatra-Neamț, so many actors in the film are from that area and have that mindset. I used words and stories I heard in the area.

News just came out that your latest film, *Miracle*, will premiere in the Orizzonti section in Venice. What can you tell us about it?

Miracle is part of a trilogy that begins with *Unidentified* — many of the characters who appear in secondary roles in *Unidentified* show up again in *Miracle* in more prominent roles. We shot again in Piatra-Neamț, some of the locations are the same. We built a particular town, with a specific energy that I know very well. Even now, after 20 years in New York, I am very much of that place: I think of Piatra all the time, I read about it, and can’t wait to go back there. That is why I wanted this trilogy to take place in Piatra-Neamț.

Unidentified (Romania, 2021) screens at Florin Piersic Cinema on Thursday, July 29, at 3:30 PM in the COMPETITION / ROMANIAN FILM DAYS. Director: Bogdan George Apetri. Starring: Bogdan Farcaș, Dragoș Dumitru, Vasile Muraru, Emanuel Pârvu, Kira Hagi.

Diana Smeu

Famous actors about TIFF

Catherine Deneuve (2008)

“I didn’t get many awards at school, but I have reached the age where I am offered Lifetime Achievement awards, so a trophy offered by TIFF compensates a bit.”

Geraldine Chaplin (2012)

“My magical name has opened every door, always. For instance, when I was a child at school, I used to make friends with the girl who was first in class and I would say to her: If you let me copy your Latin exam, I will take you home so you can meet Charlie Chaplin!”

Sophia Loren (2016)

“You never have in mind: My God, I am a celebrity. First of all, you always have to think that it’s something wonderful, that you are growing, that you are being a good actress and that you do the good thing for yourself and for your life.”

Alain Delon (2017)

“I saw 3,500 people in a huge square. And I’m not General de Gaulle or the President of the Republic. It’s impressive. I really enjoyed it.”

Nicolas Cage (2019)

“Romania is the place where I made films that I love and where I want to return for new projects.”

Vadim Perelman: “We Must Talk About the Holocaust Lest We Forget”

Vadim Perelman is the director of the historic drama *Persian Lessons* (2020) – a Russia-Belarus-Germany co-production about the survival of a Jew who pretends to be of Persian origin in a Nazi concentration camp. Director Vadim Perelman talked to AperiTIFF during his stay in Cluj.

AperiTIFF: What was the inspiration for *Persian Lessons* and what was the role Wolfgang Kohlhaase's short story played in developing the script?

Vadim Perelman: The script was written by Ilja Zofin, who had read Kohlhaase's 1952 story about a couple and a prisoner, focusing on how the prisoner survived.

The film takes place during World War II and deals with the Holocaust. What is your relationship to the subject? What did you feel were your limitations in terms of approaching it?

I read a lot, I studied the history of that time. I'm a Jew, so many of my relatives could have been there. It is a very important subject for me. In terms of limitations, I think it's more about the connection to the event. The consequences of that period are still with us. If we talk about Jews, six million died at the beginning of the 1940s. Almost three generations were completely lost. Knowing Jewish history, it's impossible for me not to think of what they would have invented – maybe we would have had a treatment for cancer by now. The world would have been a different place. I believe we must talk about the Holocaust lest we forget. The only choice has to do with our approach to the subject, and *Persian Lessons* is a character story that has the war as its background.

One of the most successful things in the film is the way the relationship between Gilles and Koch is constructed. What is your vision on these two characters?

In most Holocaust films and in any film that has Nazi characters in it, especially if it's a war film, Nazis are never portrayed as human beings. They are always flat, ro-

Foto: Eli Driu / Libertatea

botic, malefic. But if we show them as live human beings, we start asking ourselves what we would have done in their place. This is how I thought of Koch. Gilles, on the other hand, is a liar who plays a farce and may even look like a criminal: his lies may cost the lives of everyone in the camp. And he does have survivor guilt, which lands him in Auschwitz.

There is a tension in the film: Koch can discover who Gilles actually is at any moment. But when he finds out, there is no direct confrontation, and the two never see each other again. Why did you choose to resolve the conflict this way?

I liked the scene in the airport a lot, so I left the – perhaps marvelous – chance of a confrontation between the two. Maybe it would have been more interesting if

Koch suspected Gilles more, but he needs a friend so much that he takes Gilles at face value, because he listens obediently. For me that was much more interesting, the development of this character.

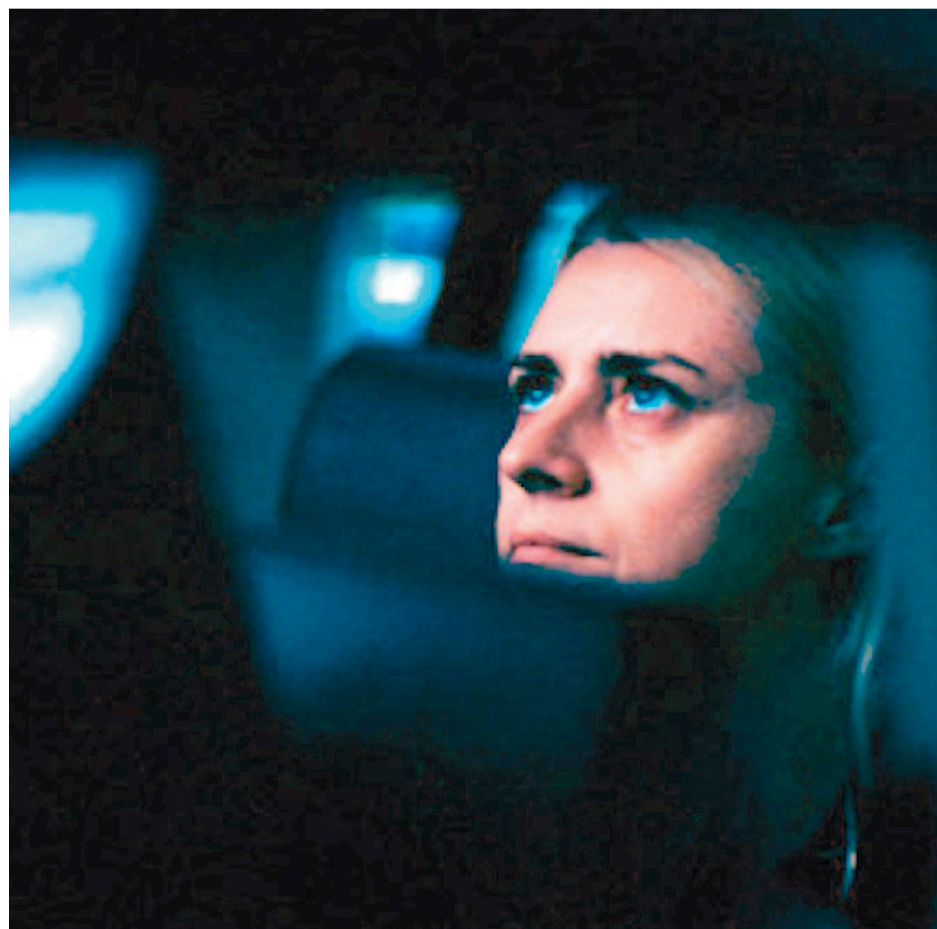
Tell us more about the language you invented for the film. How complicated was it?

We worked with a philologist and a linguist from the Moscow University. I have them script and I asked them to imagine words that follow certain rules. I also gave them a list of Holocaust victims from Auschwitz. I still have the dictionary: 600 words. Subtitling wasn't at all easy.

Persian Lessons (Russia - Belarus - Germany, 2020) Screens at Mărăști Cinema on July 31 at 7:30 PM. Director: Vadim Perelman. Starring: Nahuel Pérez Biscayart, Lars Eidinger, Jonas Nay.

“Întregalde Made Me Explore How an Ordinary Woman Tests the Limits of Her Generosity”

Maria Popistașu is one of the lead actors in *Întregalde*, Radu Muntean's newest feature film, which was selected for the Cannes film festival this year and will have its national premiere at TIFF.

What is it like to play the “apple of discord” in a film? Both in *Love Sick* and in *Tuesday, After Christmas* your lead character is the object of desire in two very different love triangles.

“Apple of discord” sounds nice and sensual, but I never thought of it that way, nor of how to play the parts from that angle. The two roles came to me at different ages and offered me very different scores to play, if you will. In *Love Sick* I was a confused, defiant young woman in the throws of her coming of age. And if in that film my character was somewhat

of an object of desire for the other two characters, in *Tuesday, After Christmas* I was simply detested by one of the characters in the triangle. There the young woman finds herself caught between her desires and moral pressures, and, once her lover confesses to his wife, simply loses her freedom.

In *Întregalde* your character best embodies the theme of generosity. What is the proof of supreme generosity in life, for you as a person?

What interested me about Maria, my character in *Întregalde*, was the way in which a normal woman, with nothing to recommend her as a hero, is forced to test the limits of her generosity. I do believe that people are generous, but they want to control the process, they are not willing to place themselves in uncomfortable situations just for the sake of generosity. Maria discovers, in a litmus test, that altruism and culpability become complementary propelling forces.

Three reasons to come to TIFF if you have never been before

I can say what I check off my list every year, with no exception:

The short film programs in Romanian Days. That is where you discover themes that haunt young filmmakers, new actor faces, and directions for the coming years.

Parties. Whether it's the HBO parties, a Stela Enache concert, or a gulyás picnic on a hill, TIFF parties are not to be missed. There's drinking, singing, dancing, even sunrise viewings (well, at least in my younger days).

Vărzăria (The Cabbageery). Because “Luciçoș cu costiță de porc” (Transylvanian cabbage stew with smoked ribs) plus beer.

Întregalde (2021) Director: Radu Muntean Screens at the Students Culture House today at 6:30 PM and at USAMV Open Air on Friday at 9:45 PM.

Supernova, tandru și intim

Dacă în *A Single Man* (*Un bărbat la singular*), filmul lui Tom Ford din 2009, Colin Firth își deplângea partenerul pierdut, în *Supernova*, cel de-al doilea film al britanicului Harry Macqueen, se pregătește să îl piardă în fața unei demențe timpurii. În timpul unei vacanțe de toamnă, pianistul Sam (Firth) și scriitorul Tusker (Stanley Tucci), care formează un cuplu de 20 de ani, străbat Anglia în vechea lor autorulotă, vizitând prieteni, rude și locuri care trezesc amintiri uneori plăcute, alteori dureroase. Diagnosticul lui Tusker le-a schimbat complet prioritățile, astfel că timpul petrecut împreună este bunul lor cel mai de preț.

Numai că pe măsură ce zilele de vacanță trec iar boala lui Tusker avansează văzând cu ochii, așteptările despre ceea ce le rezervă viitorul intră în conflict, iar dragostea lor e pusă la încercare.

E o poveste familiară, din păcate, pentru mulți, însă *Supernova* testează un nou teren punând în centru un cuplu de același sex și o traumă care nu derivă din homofobie, așa cum se întâmplă în atâtea alte filme queer recente. Cu aspectul sexualității personajelor lăsat deoparte, acestora li se oferă spațiul necesar pentru a face față adevăratei crize, fără a mai avea și greutatea bigotismului atârând asupra lor. O dramă tandră și intimă, *Supernova*

găsește un Colin Firth natural, care sapă adânc în durerea resimțită în fața pierderii, în timp ce un Stanley Tucci teatral e alegerea perfectă pentru a ilustra devastarea cu care un artificiu în plin avânt se stinge. Frica de singurătate e resimțită în toate lucrurile, indiferent cât sunt de neînsemnate, iar promisiunea unei iubiri necondiționate nu are puterea de a schimba drumul pe care corpurile și mințile au apucat-o, în degradarea lor. Amândoi găsesc o intensitate ascunsă în lentoarea filmului, în pauzele și-n cuvintele nerostite, iar chimia dintre ei e puțin spus palpabilă, ceea ce face filmul cu atât mai devastator.

Supernova va rula, în prezența regizorului Harry Macqueen, astăzi, 29 iulie, de la ora 21:00 la Casa de Cultură a Studenților, și sâmbătă, 31 iulie, de la 18:00 la Cinema Victoria.

Laurențiu Paraschiv

Agenda zilei

29
07

CASA TIFF

TIFF TALK

11.00 echipa filmului *Otto Barbarul*
12.00 echipa filmului *Câmp de maci*

16.00 - Lansare carte

„Post/neoistoria filmului românesc (și nu numai) în mono-dialoguri critice (via Facebook & Extra-Fb.)” - Valerian Sava

„Trei în dormitor” - R. Tuculescu

17.00 - InspiraTIFF

Cezara Dafinescu

20.30 - Concert MELTING DICE

MUZEUL DE ARTĂ

17.30 - Film

Epopoea națională cinematografică (r. Bogdan Alex. Jitea) și lansare de carte „Cinema în RSR” - autor B.A. Jitea

20:00 - Cine-concert

Malombra, de Julie Roue (FR)

ABONEAZĂ-TE PÂNĂ PE 29 IULIE LA

TIFF UNLIMITED

Cinema-ul tău alternativ. De acasă.

SALE
23 IULIE - 26 SEPTEMBRIE

ȘI PRIMEȘTI:

- ACCES LA TIFF UNLIMITED PARTY* - JOI, 29 IULIE
- CELE MAI BUNE LOCURI ÎN CINEMATOGRAFELE TIFF

15 €** | 27 €** | 50 €**
3 luni | 6 luni | 12 luni

Mai multe detalii pe unlimited.tiff.ro la secțiunea Unlimited Summer

*Detalii acces Unlimited Party la adresa unlimited@tiff.ro

**Prețurile includ TVA. Toate tipurile de abonament beneficiază de acces gratuit timp de o lună